R. 1922.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 15. 31 października 1922 r.

TREŚĆ:

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 15 września 1922 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień rosyjskiego Zbior ustaw o opłatach.

Na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dn. 7 kwietnia 1922 roku w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. № 38 poz. 315) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozciągając stawki, przewidziane w ustępie a) pozycji 13 taryfy stemplowej wprowadzonej rozporządzeniem b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dn. 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. № 40 poz. 127) na obszar powiatów: piotrkowskiego, radomskowskiego, dąbrowskiego, olkuskiego, włoszczowskiego, jędrzejowskiego, miechowskiego, pińczowskiego, buskiego, kieleckiego, opatowskiego, wierzbnickiego, koneckiego, opoczyńskiego, radomskiego, kozienickiego, puławskiego, sandomierskiego, lubelskiego, janowskiego, lubartowskiego, biłgorajskiego, krasnostawskiego, tomaszowskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego i zamojskiego zarządza się:

Opłata od umów o najem lub dzierżawę nieruchomości ma być wymierzana według następujących stawek, których wysokość zależy od ceny najmu lub dzierżawy wraz z świadczeniami dodatkowemi, należącej sie za rok jeden:

przy cenie najmu lub dzierżawy, wynoszącej rocznie:					stawka wynosi:
ponad	100	do	500	mk.	$^{2}/_{10}$%
,,	500	,,	1.000	,,	$^{3}/_{10}$%
,,	1.000	,,	2.000	,,	$^{4}/_{10}$%
,,	2.000	,,	4.000	,,	$^{6}/_{10}$%
,,	4.000	,,	6.000	,,	$^{8}/_{10}$%
,,	6.000	,,	8.000	,,	1%
,,	8.000	,,	10.000	,,	1.$^{2}/_{10}$%
,,	10.000	,,	12.000	,,	1.$^{4}/_{10}$%
,,	12.000	,,	14.000	,,	1.$^{6}/_{10}$%
,,	14.000	,,	16.000	,,	1.$^{7}/_{10}$%
,,	16.000	,,	18.000	,,	1.$^{8}/_{10}$%
,,	18.000	,,	20.000	,,	1.$^{9}/_{10}$%
,,	20.000	,,	. . .	,,	2%

Podstawę wymiaru oblicza się w sposób, wskazany w art. 34 ros Zbioru ustaw o opłatach (Zb. pr. ust. ros. tom V, wyd. z 1903 r.).

§ 2. Rozciągając stawkę, przewidzianą w pozycji 1 taryfy stemplo wej, wprowadzonej rozporządzeniem b. Gen. Gubernatora warszawskiegc z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. № 40 poz. 127) i w punkcie c) arty kułu 6 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 73 poz. 498), jak również § 16 powołanego rozporządzenia (Dz. rozp. № 40 poz. 126) nɛ obszar, określony w § 1 niniejszego rozporządzenia, zarządza się:

Opłata od aktu przelewu (cesji) papieru wartościowego imiennego (punkt 11 art. 17[1] ros. Zbioru ustaw o opłatach) wynosi 1% wartości pa pieru będącego przedmiotem przelewu. Przy papierach, notowanych nɛ giełdzie warszawskiej lub na innej giełdzie polskiej, ustala się wartośc według przeciętnego kursu w jednym z dwóch dni, poprzedzających dzień w którym zdziałano akt przelewu; wybór dnia służy płatnikowi. O ile w dniach tych nie było notowania, ustala się wartość według kursu stwierdzonego po raz ostatni w ciągu okresu sześciomiesięcznego, poprze dzającego datę aktu przelewu.

Akt przelewu papieru wartościowego imiennego nie podlega jednak opłacie stemplowej, jeśli podlega podatkowi giełdowemu (art. 1 i 8 usta wy, z dnia 2 lipca 1921 r. Dz. U. R. P. № 73 poz. 500 oraz § 2 rozpo rządzenia z dnia 11 lipca 1921 r. Dz. U. R. P. № 73 poz. 501).

Akt przelewu, sporządzony w formie nadpisu na dokumencie umo wy—z wyjątkiem indosów na wekslach i dokumentach, wymienionych w art. 17 ustawy z 26 października 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 roku № 38 poz. 313)—podlega w myśl powołanej pozycji 1 taryfy stemplowe z dn. 19 lipca 1916 r. opłacie w wysokości 1% od wartości świadczenia wzajemnego albo—jeśli tego świadczenia w dokumencie nie wymieniono od wartości odstąpionego prawa.

§ 3. Rozciągając moc obowiązującą § 35 austr. ustawy należyto ściowej z dn. 9 lutego 1850 roku (Dz. P. P. № 50) na obszar określony w § 1 niniejszego rozporządzenia, nadaje się punktowi 4 art. 51 rosyj skiego Zbioru ustaw o opłatach brzmienie następujące: „Umowy w przed miocie przedłużenia mocy aktów i dokumentów, podlegających opłacie stemplowej, na nowy termin oraz nadpisy w tym przedmiocie na samych aktach i dokumentach podlegają opłacie stemplowej w tej samej wyso kości, jakaby się należała w razie sporządzenia nowego aktu lub doku mentu, ustalającego stosunek prawny, który uległ przedłużeniu".

§ 4. Rozciągając moc obowiązującą ustępu 1a) §-u 10 rozporządze nia b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dn. 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp № 40 poz. 126) na obszar, określony w § 1 niniejszego rozporządzenia zarządza się:

Za uiszczenie w należytej wysokości opłaty stemplowej od aktów i dokumentów, wymienionych w punkcie 1 art. 4 ros. Zbioru ustaw o opła tach, są odpowiedzialne również osoby, na których żądanie owe akty i dokumenty sporządzono lub poświadczono. Osoby te są jednak obo wiązane tylko do uiszczenia opłaty pojedyńczej.

§ 5. Uchyla się punkty 1 i 8 art. 57 rosyjskiego Zbioru ustaw o opłatach.

§ 6. Na skutek uchylenia punktu 1 art. 57 ros. Zb. ust. o opł. (§ 5 niniejszego rozporządzenia) akty i dokumenty, obejmujące przyrze-

czenie sprzedaży majątku ruchomego lub nieruchomego, podlegają opłacie w wysokości $^{1}/_{2}\%$, przewidzianej w punkcie 1 art. 51 ros. Zb. ust. o opłatach.

§ 7. Na skutek uchylenia punktu 8 art. 57 ros. Zb. ust. o opł. (§ 5 niniejszego rozporządzenia) akty i dokumenty, obejmujące umowy sprzedaży lub dostawy przez właścicieli ziemskich i rolników płodów ich gospadarstwa rolnego, podlegają opłacie w wysokości 1%, przewidzianej w punkcie 1 art. 51 ros. Zb. ust. o opł. w brzmieniu ustalonem w punkcie c) art. 3 ustawy z dnia 16 lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. № 73, poz. 498) i w punkcie b) §-u 2 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 84 poz. 562).

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa tygodnie pc ogłoszeniu.

Minister Skarbu:
Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 84 z dn. 6.X 1922 r. poz. 752).

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 15 września 1922 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień austrjackiej ustawy należytościowej.

Na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dn. 7 kwietnia 1922 roku w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. № 38, poz. 315) zarządza się cc następuje:

§ 1. Rozciągając stawki, przewidziane w ustępie a) pozycji 13 taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dn. 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. № 40, poz. 127) na obszar województw: krakowskiego z wyjątkiem Spisza i Orawy, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, zarządza się:

Opłata od umów o najem lub dzierżawę nieruchomości ma być wymierzana według następujących stawek, których wysokość zależy od ceny najmu lub dzierżawy wraz ze świadczeniami dodatkowemi, należącej się za rok jeden:

przy cenie najmu lub dzierżawwy, wynoszącej rocznie:					stawka wynosi:
ponad	100	do	500	mk.	$^{2}/_{10}\%$
,,	500	,,	1.000	,,	$^{3}/_{10}\%$
,,	1.000	,,	2.000	,,	$^{4}/_{10}\%$
,,	2.000	,,	4.000	,,	$^{6}/_{10}\%$
,,	4.000	,,	6.000	,,	$^{8}/_{10}\%$
,,	6.000	,,	8.000	,,	1%
,,	8.000	,,	10.000	,,	$1.^{2}/_{10}\%$
,,	10.000	,,	12.000	,,	$1.^{4}/_{10}\%$

przy cenie najmu lub dzierżawy, wynoszącej rocznie:			stawka wynosi:
ponad 12.000 ,,	14.000	,,	. . . 1.6/10%
,, 14.000 ,,	16.000	,,	. . . 1.7/10%
,, 16.000 ,,	18.000	,,	. . . 1.8/10%
,, 18.000 ,,	20.000	,,	. . . 1.9/10%
,, 20.000 ,,	. . .	,,	. . . 2%

Podstawę wymiaru oblicza się w sposób, wskazany w uwadze do pozycji 25 austr. taryfy należytościowej z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. p. p. № 50).

§ 2. Uchyla się pozycję 59 austr. taryfy należytościowej z dnia 13 grudnia 1862 r. (Dz. p. p. № 89).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

Minister Skarbu:
Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 84 z dn. 6.X 1922 r. poz. 753).

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 28 września 1922 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 18 marca 1920 r. oraz noweli z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych na Ziemię Wileńską.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. № 26 poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i brasławskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 18 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 28 poz. 165) w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych oraz ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia i częściowej zmiany ustawy z dnia 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. U. R. P. № 75 poz. 513).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy z dniem ogłoszenia.
Jednocześnie uchyla się dekret № 261 Naczelnego Dowódcy Wojsk

Litwy Środkowej z d. 4 czerwca 1921 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Urz. T. K. Rz. № 20/30 z dnia 15 czerwca 1921 r.).

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

(Dziennik Ustaw № 85 z dn. 7.X 1922 r. poz. 766).

Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 30 czerwca 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Sprawiedliwości o wykonywaniu ustawy z dn. 21 czerwca 1921 roku w przedmiocie rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim

Na mocy art. 6 ustawy z dn. 21 czerwca 1921 roku w przedmiocie rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim (Dz. U. R. P. № 59 poz. 373), zarządza się co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. W celu przeprowadzenia rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim w myśl art. 4 pomienionej ustawy z dn. 21 czerwca 1921 r. powołuje się z dniem 1 października 1922 r. komisję z miejscem urzędowania w Cieszynie, która nosić będzie urzędową nazwę „Serwitutowa Komisja Rewizyjna" w Cieszynie.

§ 2. Skład serwitutowej komisji rewizyjnej w Cieszynie stanowią:
1) delegat Głównego Urzędu Ziemskiego, mianowany przez Prezesa tegoż Urzędu, jako przewodniczący,
2) przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości, mianowany przez swego Ministra, jako zastępca przewodniczącego,
3) przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, mianowany przez swego Ministra i
4) przedstawiciel Towarzystwa Rolniczego w Księstwie Cieszyńskiem mianowany przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego na wniosek zarządu tego towarzystwa.

§ 3. Przewodniczący komisji jest odpowiedzialnym przed Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego kierownikiem prac, mających na celu sprawne przeprowadzenie rewizji likwidacji serwitutów i jest on jednocześnie bezpośrednim przełożonym przydzielonych mu do pomocy urzędników.

Zastępca przewodniczącego posiada w czasie jego nieobecności wszystkie uprawnienia przysługujące przewodniczącemu w zakresie nadzoru i zarządu pracami rewizyjnemi.

Pozostali członkowie biorą udział wyłącznie w posiedzeniach komisji, zwoływanych przez przewodniczącego względnie jego zastępcę, jednak na skutek orzeczeń komisji mogą być delegowani na miejsce robót w celu przeprowadzenia potrzebnych dochodzeń. Orzeczenia komisji w tym względzie mogą być powzięte na posiedzeniach niejawnych, lecz winien być w nich wyraźnie zaznaczony cel, termin i zakres działania delegowanego członka.

§ 4. Serwitutowa komisja rewizyjna jest ciałem kolegjalnem, orzekającem w I instancji we wszystkich sprawach, wypływających z rewizji likwidacji serwitutów w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim.

Orzeczenia komisji zapadają na jawnych posiedzeniach prostą większością głosów, w razie równego podziału głosów przeważa zdanie przewodniczącego, i są one ważne o ile zapadną przy udziale najmniej 3 członków w tem przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 5. Postępowanie w serwitutowej komisji rewizyjnej w Cieszynie odbywać się będzie zgodnie z przepisami obowiązującemi przy postępowaniu w okręgowej komisji ziemskiej, zawartemi w rozporządzeniu wykonawczem z dnia 12 października 1921 roku do ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji urzędów ziemskich (Dz. U. R. P. z roku 1921 № 85 poz. 616), ze zmianami wynikającemi z niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Do wykonywania czynności pomocniczych, związanych z urzędowaniem serwitutowej komisji rewizyjnej w Cieszynie, przydzieloną będzie odpowiednia liczba urzędników biurowych i technicznych.

Etat serwitutowej komisji rewizyjnej w Cieszynie zaliczony będzie przy Głównym Urzędzie Ziemskim.

§ 7. Rachunkowość i biurowość komisji prowadzona będzie według zasad ustalonych w okręgowych urzędach ziemskich. W korespondencji zewnętrznej serwitutowej komisji rewizyjnej przysługuje prawo używania pieczęci z godłem państwowem.

Postępowanie rewizyjne.

§ 8. Rewizji podlegają likwidacje służebności szałaśniczych, o ile dawne obszary, na których ciążyły te służebności, należały do dóbr fideikomisowych dynastji Habsburgskiej i są obecnie położone w granicach części cieszyńskiej województwa śląskiego.

W tym celu przewodniczący komisji zarządzi sporządzenie szczegółowych wykazów szałaśniczych dla wszystkich dawnych spółek szałaśniczych, którym na tych obszarach zlikwidowano serwituty po 31 grudnia 1852 r. na mocy patentu cesarskiego z dnia 5 lipca 1853 roku (austr. Dz. Ust. № 130).

§ 9. Wykaz szałaśniczy winien zawierać:

a) nazwę szałasu, gminy i powiatu,

b) listę członków pierwotnie uprawnionych dawnej spółki szałaśniczej w momencie dokonywanej na mocy pomienionego patentu cesarskiego likwidacji ich serwitutów,

c) listę obecnych posiadaczy tych gospodarstw, którym zlikwidowano serwituty.

§ 10. Powyższe wykazy (§ 9) po zaaprobowaniu przez przewodniczącego komisji podlegają trzykrotnemu ogłoszeniu w miejscowej prasie urzędowej oraz wywieszeniu we właściwych urzędach gminnych na przeciąg dni trzydziestu, z zaznaczeniem, że interesowanym w ciągu tego terminu przysługuje prawo żądania od komisji uzupełnień lub zmian w przedmiocie tych wykazów, że reklamacje podawać należy na ręce przewodniczącego komisji oraz, że po upływie pomienionego terminu żadne reklamacje pod tym względem uwzględniane nie będą.

§ 11. Po upływie rzeczonego terminu (§ 10) i przeprowadzeniu dochodzenia w przedmiocie wniesionych reklamacyj, pomienione wykazy (§ 9) wraz z reklamacjami i dowodami dochodzenia przewodniczący przedkłada na jawne posiedzenie komisji w celu ostatecznego ustalenia ilości spraw podlegających na mocy ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. rewizji w przedmiocie przeprowadzonej na mocy patentu cesarskiego z dnia 5 lipca 1853 r. (austr. Dz. Ust. № 130) likwidacji serwitutów oraz zatwierdzenia sporządzonych wykazów (§ 9) ustalających listę osób uprawnionych do podejmowania zabiegów w przedmiocie postępowania rewizyjnego.

§ 12. Od pomienionego orzeczenia komisji stronom przysługuje prawo odwołania się do Głównej Komisji Ziemskiej w terminie 30-dniowym od dnia następnego po doręczeniu powyższego orzeczenia (ustęp końcowy art. 4 ustawy). Odwołanie należy wnosić na ręce przewodniczącego Serwitutowej Komisji Rewizyjnej.

Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej są ostateczne i podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

§ 13. Po uprawomocnieniu się orzeczenia Serwitutowej Komisji Rewizyjnej jej przewodniczący wdraża niezwłocznie dochodzenie rewizyjne mające na celu:

a) ustalenie postaci i rozciągłości zlikwidowanych na mocy patentu cesarskiego z dnia 5 lipca 1853 (austr. Dz. Ust. № 130) uprawnień serwitutowych dla każdego szałasu oddzielnie, a to według stanu z końca 1852 r. w myśl nadań i zawartych ugód, zwłaszcza zaś w myśl ugody z roku 1800 (p. 1 art. 2 ustawy) oraz ustalenie wartości tych uprawnień według norm i zasad wskazanych w art. 30 ustawy z dnia 7 maja 1920 r. o likwidacji serwitutów na terenie b. Królestwa Kongresowego (Dz. U. R. P. z 1920 roku № 42 poz. 249),

b) ustalenie przedmiotu otrzymanego z tytułu wzmiankowanej likwidacji wynagrodzenia w chwili jego przyjęcia (położenie, obszar, rodzaj użytków, gleba i t. p.) oraz ustalenie wartości tego wynagrodzenia według norm i zasad tegoż art. 30 wyżej pomienionej ustawy z dnia 7 maja 1920 roku, wreszcie

c) zaprojektowanie, zgodnie z zasadami wskazanemi w p. p. 3 i 4 art. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1921 roku, wydzielenia dodatkowego wynagrodzenia względnie stwierdzenie, że otrzymane ongi przez spółkę szałaśniczą wynagrodzenie za zniesione serwituty nie jest mniejsze od wartości zlikwidowanych uprawnień serwitutowych.

§ 14. Z chwilą wdrożenia postępowania rewizyjnego (§ 13) do wnoszenia skarg, zażaleń, rekursów, stawania przed komisją i t. p. są tylko uprawnieni:

a) ze strony dziedziny obciążonej serwitutami—zastępca prawny,
b) ze strony dziedziny uprawnionej do korzystania z serwitutów pełnomocnicy b. spółek szałaśniczych, wybrani oddzielnie, w liczbie nie wyżej 3 osób, przez każdy zespół obecnych prawnych następców tych spółek, ujawniony w zatwierdzonym wykazie szałaśniczym (p. c. § 9).

W tym celu przewodniczący Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, po zatwierdzeniu przez komisję wykazu szałaśniczego (§ 11)—wezwie ujawnionych w tym wykazie obecnych prawnych następców dawnej spółki szałaśniczej do wyboru swych pełnomocników.

§ 15. Zebrania mające na celu wybór pełnomocników (§ 14) zwołuje miejscowy naczelnik gminy w terminie przez siebie wyznaczonym i są one ważne przy udziale połowy osób ujawnionych w wykazie szałaśniczym, względnie ich prawnych zastępców.

Uchwały na tych zebraniach zapadają zwyczajną większością głosów obecnych.

Uprawnionemi do przyjęcia udziału w zebraniu są wszystkie osoby ujawnione w zatwierdzonym wykazie szałaśniczym, przyczem w imieniu małoletnich, względnie osób niesamowolnych, działają ich prawni zastępcy.

Naczelnik gminy, o ile nie jest zainteresowany w przeprowadzanej rewizji likwidacji serwitutów — nie przyjmuje udziału w głosowaniu.

§ 16. Ustalenie postaci i rozciągłości serwitutów według stanu w końcu roku 1852 w myśl nadań i zawartych ugód, zwłaszcza zaś w myśl ugody z roku 1800 (p. a. § 13), a zlikwidowanych szałaśnikom na mocy patentu cesarskiego z dn. 5 lipca 1853 roku (austr. Dz. Ust № 130) oraz ustalenie otrzymanego przez nich z tego tytułu ekwiwalentu (p. b. § 13) opierać się winno na aktach likwidacyjnych sporządzonych przez b. urzędy austrjackie, na starych i nowych księgach gruntowych, zeznaniach świadków, biegłych i t. p. dowodach, jakie uzna za potrzebne do zbadania Serwitutowa Komisja Rewizyjna, względnie jej przewodniczący. W tym celu komisja jest uprawnioną do bezpośredniego znoszenia się ze wszystkiemi władzami i urzędami w Państwie za wyjątkiem urzędów zagranicznych, z któremi znosić się może tylko za pośrednictwem Głównego Urzędu Ziemskiego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. W braku tych dokumentów względnie po stwierdzeniu, że są one niepełne, uzupełniać je można dochodzeniem, przeprowadzonem przez urzędników Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, delegowanych przez jej przewodniczącego lub członków tej Komisji (§ 6). Powyższe dochodzenie winno być oparte na protokularnem zeznaniu świadków, biegłych i t. p. lub na wyciągach z akt oficjalnych.

§ 17. Określenie wartości w pawyższy sposób ustalonych uprawnień serwitutowych (§ 16) polegać winno na ustaleniu wysokości dochodu skapitalizowanego według stopy $3^1/_3$%, jaki mogliby przeciętnie rocznie osiągać szałaśnicy, wykonywując swe uprawnienia w latach 1918 do 1922 włącznie.

Wysokość pomienionego dochodu rocznego winna ściśle odpowiadać przeciętnym w okresie 1918 do 1922 r. włącznie cenom sprzedażnym materjałów uzyskiwanych z uprawnień serwitutowych względnie —

tenucie dzierżawnej, pobieranej w najbliższej okolicy za prawo pasania inwentarza.

§ 18. Rozmiar przypadającego szałaśnikom wynagrodzenia za zniesienie ich uprawnień serwitutowych (§ 16) ustalać należy z zachowaniem wskazań pp. 2, 3 i 4 art. 2 ustawy, przestrzegając, aby grunta oddawane za te serwituty całkowicie przydatne były dla celów rolniczych i stanowić mogły łącznie z gruntami obecnie posiadanemi przez uprawnionych, najodpowiedniejszą strukturę gospodarczą i nie utrudniały w przyszłości przeprowadzenia racjonalnej komasacji, oraz aby dostęp i dojazd do tych gruntów był należycie zabezpieczony. Nadto należy przestrzegać, aby wydzielenie powyższych gruntów z całokształtu dóbr nie spowodowało rozbicia tychże, jako warsztatu rolniczego, ze szkodą dla produkcji krajowej, przez powstanie złej konfiguracji granic, braku dojazdu, zniszczenie wartościowych urządzeń gospodarczych i technicznych i t. p.

§ 19. Wartość pomienionych w § 18 gruntów należy wyprowadzać na zasadzie szczegółowej ich klasyfikacji, zgodnie z Instrukcją dla Urzędów Ziemskich w przedmiocie zasad i postępowania przy klasyfikacji użytków rolnych oraz szacunku, opartego na przeciętnej cenie sprzedażnej użytków rolnych w najbliższej okolicy w okresie 1918 do 1922 roku włącznie.

Drogi, rowy i t. p. urządzenia obecnie istniejące lub projektowane w celu racjonalnego wykorzystania terenu oddawanego za serwituty nie podlegają oszacowaniu.

§ 20. Wszelkie dochodzenia przeprowadzane w toku postępowania na miejscu i mające na celu ustalenie postaci i rozciągłości serwitutów ustalenie wartości korzyści serwitutowych, czynności klasyfikacyjne i szacunkowe i t. p. winny się odbywać w obecności stron interesowanych oraz przy udziale biegłych, których w miarę potrzeby, na wniosek delegowanego do wykonania tych prac urzędnika, wyznaczy przewodniczący Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, po wysłuchaniu w tej mierze wniosku stron. Z każdej czynności, dokonanej w toku postępowania rewizyjnego, należy sporządzać szczegółowe protokuły do których winny być wnoszone wszelkie oświadczenia stron i osób interesowanych w przeprowadzanej rewizji likwidacji serwitutów.

§ 21. Projekt likwidacji opracowany ściśle według zasad wskazanych w §§ 16—20 i w miarę możności uzgodniony z życzeniami interesowanych zawierać winien:

a) plan gruntów projektowanych do oddania za zniesienie serwitutów z wyszczególnieniem obszaru poszczególnych użytków rolnych oraz z zaznaczeniem na niem granic i obszaru dawniej otrzymanego ekwiwalentu i
b) protokularne uzasadnienie projektu z wyszczególnieniem wszelkich w tym względzie dochodzeń oraz wyliczeń, na których projekt powyższy został oparty.

Do projektu likwidacji dołączać należy wszelkie dowody i dokumenty sporządzane w toku dochodzenia, jako to: odpisy z akt likwidacyjnych b. władz i urzędów austrjackich i krajowych, zeznanie stron, świadków biegłych, dowody stwierdzające ceny sprzedażne użytków rolnych, korzyść serwitutowych, odwołania stron i t. p.

§ 22. Projekt likwidacji (§ 21) po uprzedniem zaznajomieniu się z nim i uskutecznieniu poprawek, o ile okażą się konieczne, wnosi przewodniczący na jawne posiedzenie Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, która po rozpoznaniu wniesionych oświadczeń i wyjaśnień interesowanych projekt ten zatwierdza, względnie zarządza uzupełnienie lub odmawia zatwierdzenia, polecając opracowanie nowego projektu innym funkcjonarjuszom komisji.

Od powyższych orzeczeń Serwitutowej Komisji Rewizyjnej stronom przysługuje prawo odwołania się w terminie 30 dni od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia do Głównej Komisji Ziemskiej, której orzeczenie jest ostateczne i podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Przepisy końcowe.

§ 23. Po uprawomocnieniu się orzeczenia Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, zatwierdzającego projekt likwidacji, przewodniczący komisji ogłasza stronom zamknięcie postępowania rewizyjno-likwidacyjnego, przez doręczenie stronom odpisu powyższego orzeczenia z klauzulą o jego prawomocności, a projekt likwidacji (§ 21) przesyła do okręgowego urzędu ziemskiego do wykonania.

§ 24. Wykonanie przez okręgowy urząd ziemski orzeczenia Serwitutowej Komisji Rewizyjnej, zatwierdzającego projekt likwidacji, polegać będzie na:

a) wyznaczeniu projektu na gruncie, zgodnie z obowiązującemi w tej mierze przepisami technicznemi,
b) zarządzeniu w przedmiocie wprowadzenia w posiadanie wyznaczonym ekwiwalentem spółki szałaśniczej, których organizację przez Serwitutową Komisję Rewizyjną określą specjalne przepisy, wydane na mocy statutu ustawowo zatwierdzonego,
c) wniesienie do sądu powyższego orzeczenia Serwitutowej Komisji Rewizyjnej celem dokonania odpowiedniego wpisu do ksiąg gruntowych,
d) przekazaniu urzędom katastralnym zatwierdzonego projektu likwidacji celem poprawienia map katastralnych.

§ 25. Po wykonaniu czynności przewidzianych w paragrafie poprzednim oraz po otrzymaniu zawiadomienia o dokonaniu poprawienia ksiąg gruntowych i map katastralnych, okręgowy urząd ziemski zwraca przewodniczącemu Serwitutowej Komisji Rewizyjnej wszelkie akty, dotyczące wykonania jej orzeczenia, który, dołączając je do akt postępowania rewizyjno-likwidacyjnego zamyka te akta i przesyła je na przechowanie do Archiwum Państwowego.

§ 26. Po zamknięciu ostatniego postępowania rewizyjno-likwidacyjnego prezes głównego urzędu ziemskiego rozwiązuje powołaną w myśl § 1 Serwitutową Komisję Rewizyjną.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego: *Sew. Ludkiewicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

(Dziennik Ustaw № 86 z dn. 11.X 1922 r. poz. 778).

Ustawa

z dnia 25 września 1922 r.

o podwyższeniu kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego i zmianie art. 3 i 5 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 roku w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. № 59 poz. 369).

Art. 1. Przewidzianą w art. 3 ustawy z d. 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego bezprocentową niewycofalną dotację ze Skarbu Państwa na kapitał zakładowy Banku podwyższa się o dalsze 4.800.000.000 marek, wpłacanych przez Skarb stopniowo w miarę możności, a najdalej w ciągu lat dwóch.

Art. 2. Ustęp a) art. 5 Statutu Państwowego Banku Rolnego (załącznik do powołanej ustawy z d. 10 czerwca 1921 r.) otrzymuje brzmienie następujące:

„Kapitał zakładowy, otrzymany ze Skarbu Państwa tytułem bezprocentowej niewycofalnej dotacji w sumie 5.000.000.000 marek polskich".

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie natychmiast po jej ogłoszeniu.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Skarbu:
Jastrzębski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
Seweryn Ludkiewicz

(Dziennik Ustaw № 88 z dn. 20.X 1922 r. poz. 787).

Ustawa

z dnia 22 września 1922 r.

dotycząca rozszerzenia zakresu działania ustawy z dnia 29 lipca 1921 r. o przeznaczeniu terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów.

Art. 1. Zakres działania ustawy z dnia 29 lipca 1921 r. o przeznaczeniu terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów (Dz. U. R. P. № 69, poz. 448) rozszerza się na

a) teren o powierzchni około 5 h. 3650 m. kw. (46500 ÷ 7150), położony w mieście st. Warszawie, ograniczony: od północy osadą rządową i poza ulicą Topolową przedłużeniem ul. Filtrowej, od południa lotniskiem wojskowem w Mokotowie (nowoprojektowaną ulicą), od wschodu placem wyścigowym, od zachodu ulicą Suchą, i na

b) teren o powierzchni około 15 h., położony w mieście st. Warszawie i ograniczony: od północy ul. Nowowiejską (v. Niemcewicza), od południa nowoprojektowaną ulicą, od wschodu ulicą Raszyńską i od zachodu Aleją Grójecką.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Robót Publicznych:
Łopuszański

Minister Skarbu:
Jastrzębski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 20.X 1922 r. poz. 801).

Ustawa

z dnia 22 września 1922 r.

w przedmiocie zmiany art. 5 ustawy z dn. 29 lipca 1921 r. o przeznaczeniu terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów.

Art. 1. Art. 5 ustawy z dnia 29 lipca 1921 r. w przedmiocie przeznaczenia terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów (Dz. U. R. P. № 69 poz. 448), zmienia się w ten sposób, że przy końcu pierwszego ustępu po słowach: „kooperatywom budowlanym robotniczym i spółdzielniom budowlanym” dodaje się: „oraz internatom i bursom dla młodzieży”.

Art. 2. Zakres działania niniejszej ustawy rozszerza się na tereny objęte ustawą z dn. 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 67 poz. 601) oraz ustawą z dn. 22 września 1922 r. o rozszerzeniu zakresu działania ustawy z dnia 29 lipca 1921 r. w przedmiocie przeznaczenia terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów (Dz. U. R. P. № 69 poz. 448) — (Dz. U. R. P. № 89 poz. 801).

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Robót Publicznych:
Łopuszański

Minister Skarbu:
Jastrzębski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

(Dziennik Ustaw № 89 z dnia 20.X 1922 r. poz. 802).

Ustawa

z dnia 25 września 1922 r.

w przedmiocie uzupełnienia ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. № 70 poz. 462).

Art. 1. Majątki ziemskie, które przeszły lub przejdą na rzecz Państwa przez zatrzymanie ich w myśl punktu b art. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych w wykonaniu traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. № 70 poz. 467), będą rozsprzedawane za zapłatą pełnej należytości

1) grupom osadniczym,
2) instytucjom, upoważnionym do parcelacji,
3) innym polskim osobom fizycznym i prawnym.

Przy rozsprzedaży objektów ponad 180 ha. stosowana będzie kolejność wskazana powyżej.

Art. 2. Majątki ziemskie, nabyte przez polskie osoby fizyczne i prawne, wskazane w punkcie 3 art. 1 niniejszej ustawy, bądź z liczby majątków prywatnych, zatrzymanych na rzecz Państwa w myśl ustępu b art. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 467), bądź z liczby majątków prywatnych, zakwalifikowanych do likwidacji według zasad ustępu a) art. 2 tejże ustawy, podlegają przymusowemu wykupowi na mocy ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. № 70 poz. 462) dopiero po wyczerpaniu na terenie województw poznańskiego i pomorskiego majątków, w punktach 1 — 8 art. 1 ustawy o wykonaniu reformy rolnej wymienionych, lecz nie później, niż po upływie 18 lat.

Art. 3. Do innych majątków ziemskich, posiadanych przez nabywców majątków, w art. 2 niniejszej ustawy omawianych, stosowana będzie

ustawa z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej niezależnie i bez łączności z obszarami majątków ziemskich, nabytemi w myśl art. 2 niniejszej ustawy.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Prezesem Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
Sew. Ludkiewicz

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
J. Karśnicki

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 20.X. 1922 r. poz. 806).

Ustawa

z dnia 26 września 1922 r.

w przedmiocie oddania 1-no hektarowej parceli państwowo-leśnej z gruntów państwowo-leśnych w Puszczykowie pod Poznaniem pod budowę kościoła rzymsko-katolickiego w powyższej miejscowości.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do bezpłatnego oddania 1-no hektarowej parceli ziemi z gruntów państwowo-leśnych w Puszczykowie pod budowę kościoła rzymsko-katolickiego w tejże miejscowości.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Minister Skarbu:
Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 20.X 1922 r. poz. 809).

Ustawa

z dnia 26 września 1922 r.

w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, ws i osad na obszarze Ziemi Wileńskiej województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego.

Art. 1. Właściciele domów, znajdujących się na obszarze Ziem Wileńskiej województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego w obrębie miast, miasteczek, ws i osad, wybudowanych na cudzych gruntach, którzy i obecnie władają temi gruntami, nie mogą być z nich wysiedleni do dnia 1 października 1923 r., chociażby ich umowy dzierżawne wygasły.

Art. 2. Wykonanie wyroków sądowych, dotyczących wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy osób, ulega do wyżej oznaczonego terminu zawieszeniu pod względem eksmisji z dzierżawionych gruntów i pod względem obowiązku zniesienia zabudowań.

Art. 3. Opłata dzierżawna od 1 października 1921 r., o ile nie jest już zapłaconą, w wypadkach ukończenia umowy dzierżawnej, przewidzianej w art. 1, wynosić winna w markach polskich 300-krotną sumę, płaconą w rublach z tegoż tytułu według kontraktu, lub w braku jego według miejscowych norm dzierżawnych z 1914 r., i powinna być płatna dnia 1 kwietnia 1923 r.

Art. 4. W razie niezapłacenia tenuty, oznaczonej w art 3, mają zastosowanie przepisy ogólnie obowiązujące.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 20.X. 1922 r. poz. 812).

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 11 września 1922 r.

w sprawie zmiany przepisów o djetach i kosztach podróży.

Na zasadzie postanowień o normowaniu poborów niestałych i ubocznych zawartych w ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 429—431 i 433 — 436) i w ustawie z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 28 poz. 226) zarządza się co następuje:

§ 1. Normalne djety dzienne określone w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 41 poz. 347) ustala się następująco:

1) Dla urzędników:

I	stopnia	służbowego	na	350	mk.
II	"	"	"	280	"
III	"	"	"	280	"
IV	"	"	"	280	"
V	"	"	"	250	"
VI	"	"	"	210	"
VII	"	"	"	180	"
VIII	"	"	"	140	"
IX	"	"	"	140	"
X	"	"	"	120	"
XI	"	"	"	120	"
XII	"	"	"	120	"

2) Dla sędziów i prokuratorów:

a)	pobierających	uposażenie	grupy	I	na	210	mk.
b)	"	"	"	II	"	250	"
c)	"	"	"	III	"	280	"
d)	"	"	"	IV	"	280	"

3) Dla profesorów państwowych szkół akademickich (zwyczajnych i nadzwyczajnych) na 250 mk.

Dla wyższych funkcjonarjuszów policji państwowej:

I	stopnia	służbowego	na	250	mk.
II	"	"	"	250	"
III	"	"	"	250	"
IV	"	"	"	210	"
V	"	"	"	210	"
VI	"	"	"	180	"
VII	"	"	"	140	"
VIII	"	"	"	140	"

Aplikanci sądowi egzaminowani — zastępcy sędziów śledczych i asesorowie sądowi z b. dzielnicy pruskiej otrzymują 180 mk., inni aplikanci sądowi 140 mk. dziennie.

Pracownicy kolejowi otrzymują:

w	1	stopniu	płacy	250	mk.
"	2	"	"	250	"
"	3	"	"	210	"
"	4	"	"	180	"
"	5	"	"	140	"

w	6	stopniu	płacy	140 mk.
„	7	„	„	120 „
„	8	„	„	120 „
„	9	„	„	120 „
„	10	„	„	90 „
„	11	„	„	90 „
„	12	„	„	90 „
„	13	„	„	90 „
„	14	„	„	70 „
„	15	„	„	70 „

§ 2. Normalne djety dzienne określone w § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 41 poz. 347) ustala się następująco:

dla funkcjonarjuszów niższych od 1 do 4 stopnia płacy na 70 mk.,

dla funkcjonarjuszów niższych od 5 do 9 stopnia płacy tudzież dla pracowników kancelaryjnych w b. zaborze austrjackim na 90 mk.,

posterunkowym i starszym posterunkowym policji państwowej na 110 mk.,

przodownikom i starszym przodownikom policji państwowej na 120 mk.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1922 r..

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Skarbu:
Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 20.X 1922 r. poz. 813).

Ustawa

z dnia 21 września 1922 r.

w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych, b. czynszowników oraz „wolnych ludzi” na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego, wołożyńskiego, wilejskiego, wileńskiego, oszmiańskiego, trockiego, święciańskiego, brasławskiego, duniłowiczowskiego, dziśnieńskiego, lidzkiego i gmin: białowieskiej, masiewskiej oraz suchopolskiej powiatu bielskiego.

Art. 1. Osoby, które w dniu 1 sierpnia 1914 r. posiadały i obecnie władają jako dzierżawcy lub nieuznani ostatecznie przez urzędy rosyjskie b. czynszownicy i „wolni ludzie” poza obrębem miast i miasteczek w województwach: nowogródzkiem, poleskiem, wołyńskiem i powiatach: gro-

dzieńskim, wołkowyskim, lidzkim, wołożyńskim, wilejskim, oszmiańskim wileńskim, trockim, święciańskim, brasławskim, duniłowiczowskim, dziśnień skim i gminach: białowieskiej, masiewskiej oraz suchopolskiej powiatu biel skiego gruntami, nie przewyższającemi w województwie wołyńskiem 25 dziesięcin, a w pozostałych miejscowościach 40 dziesięcin dla każdego posiadacza, nie mogą być usuwani z gruntu oraz z zajmowanych pomieszczeń do dnia 1 listopada 1923 r., chociażby ich umowy dzierżawne wygasły.

Osoby, które legalnie nabyły od dzierżawców, władających określonemi powyżej normami gruntów, ich prawa, mają wszelkie prawa, przyznane przez niniejszą ustawę.

Przy obliczaniu przestrzeni gruntów, która daje prawo korzystania z niniejszej ustawy, nie mogą być wliczane pastwiska, z których korzystają dzierżawcy w lasach właściciela.

Art. 2. Roczna opłata dzierżawna nie może przekraczać za 1 dziesięcinę gruntów ornych i łąk kośnych sumy, równającej się przeciętnej cenie rynkowej za 100 kg. żyta w sierpniu każdego roku, a za inne użytki 30% tej sumy. Jeżeli podatki gruntowe opłaca właściciel gruntu, opłaty powyższe powiększa się o wysokość wpłaconego za dany obszar podatku. Opłaty te należy uiszczać najpóźniej 1 października każdego roku Określenie powyższe opłaty nie dotyczy b. czynszowników i „wolnych ludzi", wskazanych w art. 1 ustawy niniejszej.

Art. 3. Przepisy art. 1 nie stosują się do dzierżawców, którzy nie uiszczą w oznaczonym w art. 2 terminie przypadającej od nich opłaty, albo wprowadzą na nich urządzenia handlowe lub przemysłowe, nie wynikające z charakteru ich użytkowania, oraz do osób, dewastujących majątek

Art. 4. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają mocy umów obowiązujących, zawartych przez dzierżawców, względnie czynszowników i „wolnych ludzi" z właścicielami gruntów po 1 sierpnia 1914 r. co do zlikwidowania lub zmiany warunków dzierżawy lub użytkowania.

Art. 5. Wykonanie wyroków sądowych w części, tyczącej się eksmisji z dzierżawionych gruntów osób, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy, ulega zawieszeniu.

Art. 6. Grunty, znajdujące się we władaniu osób. odpowiadających przepisom art. 1 niniejszej ustawy, nie mogą być przejęte na rzecz osadnictwa wojskowego.

Art. 7. Ustawa niniejsza w niczem nie narusza lepszych praw, przysługujących dzierżawcom, „wolnym ludziom" i wieczystym czynszownikom z jakiegokolwiekbądź innego tytułu.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego i Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1922 r.

Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1921 r. (Dz. U. R. P № 19 poz.110) i z dnia 23 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 12 poz. 109)

Marszałek: *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów: *Juljan Nowak*

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego: *Sew. Ludkiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński*

(Dziennik Ustaw № 90 z dnia 25.X 1922 r. poz. 822).

—

Nowela

z dnia 23 września 1922 r.

do ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie upoważnienia osób, uprawiających działki ziemi na cudzych gruntach na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego, do czasowego użytkowania uprawianych przez nich gruntów i zajętych pomieszczeń (Dz. U. R. P № 10 poz. 68).

Art. 1. Użytkownicy, władający działkami ziemi na cudzych gruntach na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i gmin: białowieskiej, masiewskiej oraz suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego na podstawie ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r., nie mogą być usunięci z pomieszczeń, przez nich zajmowanych, do dnia 1 kwietnia 1923 r. pomimo wygaśnięcia ich uprawnień z dniem 31 sierpnia względnie 31 października 1922 r.

Art. 2. Moc obowiązującą ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r. i niniejszej rozciąga się na wszystkie powiaty, podległe Delegatowi Generalnemu Rządu w Wilnie.

Art. 3. Wykonanie ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek: *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów: *Juljan Nowak*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński*

(Dziennik Ustaw № 90 z dnia 25.X 1922 r. poz. 832).

Ustawa

z dnia 26 września 1922 r.

w przedmiocie częściowej zmiany ustawy niemieckiej z dnia 14 sierpnia 1876 r., dotyczącej zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych.

Art. 1. Lasy prywatne, położone na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego, poddaje się, z uwzględnieniem postanowienia art 8 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej (Dz. P. P. P. № 64 poz. 385), nadzorowi państwowemu, określonemu ustawą z dnia 14 sierpnia 1876 r. o zarządzie lasów, należących do gmin i zakładów publicznych w prowincjach Prus Zachodnich, Brandenburgji, Pomorza, Poznania, Śląska i Saksonji (Zb. Ust. Prusk str. 373), jednak z wyłączeniem stosowania §§ 8 i 9 tej ustawy.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

(Dziennik Ustaw № 92 z dnia 31.X 1922 r. poz. 848).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 19 października 1922 r.

w przedmiocie zniesienia zarządu państwowego nad dobrami Nisko.

Na mocy art. 2 p. a dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. № 21 poz. 67) zarządza się, co następuje.

§ 1. Znosi się zarząd państwowy, ustanowiony rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 5 października 1921 r. („Monitor Polski" № 234) nad dobrami Nisko, należącemi do Maksymiljana Francke, a położonemi w obrębie województwa lwowskiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

(„Monitor Polski" № 245 z dnia 27.X 1922 r.).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 10 października 1922 r.

w przedmiocie zmiany przepisów służbowych i technicznych dla państwowych zakładów chowu koni (państwowych stad ogierów) w województwach Pomorskiem i Poznańskiem.

Na podstawie art. 27 Dekretu z dn. 3 I 1918 r. (Dz. Pr. K. P. № 1 poz. 1) zarządzam co następuje:

§ 1. Z dniem 1 listopada 1922 r. uchyla się wszystkie obowiązujące dotychczas w zakładach chowu koni (stadach ogierów) w Gnieźnie, Sierakowie i Starogardzie instrukcje służbowe i techniczne.

§ 2. Z dniem 1 listopada 1922 r. w wymienionych w § 1 zakładach wchodzą w życie:

a) instrukcja służbowa z dn. 9 czerwca 1921 r. dla kierowników i personelu państwowych zakładów chowu koni (stad, depo ogierów i źrebięciarni) (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 20)

b) instrukcja techniczna z dn. 10 czerwca 1921 r. dla depo ogierów państwowych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. M. R i D. P. z 1921 r. № 20);

c) przepisy z dn. 2 stycznia 1921 r. o prowadzeniu rachunkowośc i kasowości w państwowych zakładach chowu koni, stadach źrębięciarniach i depo ogierów (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r № 3) oraz

d) przepisy rachunkowe i kasowe (Dz. Urz. Min. Skarbu z 1921 r № 45) oraz wzory do przepisów rachunkowych i kasowych (Dz. Urz. Min. Skarbu № 46).

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Dyrektor Zarządu Stadnin Państwowych:
Fryd. Jurjewicz

OKÓLNIK № 489

do PP. Wojewodów Pomorskiego i Poznańskiego oraz Zarządów Stad Ogierów Państwowych w Gnieźnie, Sierakowie i Starogardzie

w przedmiocie

wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw, dotyczących hodowli koni i nadzoru nad Zarządami stad ogierów w województwach Pomorskiem i Poznańskiem.

Zmieniając częściowo postanowienia § 1 okólnika № 433 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 10), zarządzam co następuje:

Sprawy, dotyczące hodowli koni i nadzoru nad zarządami stad ogierów państwowych na obszarze województw Pomorskiego i Poznańskiego

wyłączam z dniem 1 listopada 1922 r. z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu i przekazuję je Zarządowi Stadnin Państwowych.

Korespondencja urzędowa wymienionych zakładów państwowych winna być od dnia 1 listopada 1922 r. kierowana wprost do Zarządu Stadnin Państwowych (Warszawa, Krak. Przedm. 32).

Wszelkie rachunki oraz dowody rachunkowe z okresu przed dniem 1 listopada 1922 r. zarządy stad ogierów państwowych w Gnieźnie, Sierakowie i Starogardzie przesyłać mają nadal (również po dniu 1 listopada 1922 r.) w czasie możliwie najrychlejszym do Departamentu V-go; rachunki zaś i dowody, dotyczące działalności od dn. 1 listopada 1922 r. — do Zarządu Stadnin Państwowych.

Warszawa, dnia 7 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Dyrektor Zarządu Stadnin Państwowych:
F. Jurjewicz

Dyrektor Departamentu V-go:
Ostrowski Bełza

OKÓLNIK № 490

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, oraz Naczelników Zurządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

zapomóg na opłatę szkolną dla dzieci funkcjonarjuszów państwowych za I półrocze roku szkolnego 1922/1923.

Ministerstwo Skarbu rozesłało następujący okólnik z dnia 23 września 1922 r. L. 2388/D. P. Wydz. Adm.:

„Rada Ministrów uchwaliła na posiedzeniu w dniu 4 września 1922 pokryć przez Skarb Państwa w całości opłatę wpisowego w I-szym półroczu roku szkolnego 1922/23 za dzieci niezamożnych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych oficerów (równorzędnych), uczęszczające do prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.

W wykonaniu powyższej uchwały uprasza Ministerstwo Skarbu o bezzwłoczne wydanie dalszych odpowiednich zarządzeń.

Przy udzielaniu interesowanym osobom dotyczących zapomóg należy przestrzegać następujących zasad:

1. Funkcjonarjusze państwowi (zawodowi wojskowi), którym wedle obowiązujących przepisów o uposadzeniu przysługuje prawo do dodatku

rodzinnego za dzieci, pragnący korzystać z wymienionej wyżej uchwały Rady Ministrów, winni składać w drodze służbowej do swych przełożonych władz asygnujących odpowiednie podania z załączeniem zaświadczenia Dyrekcji prywatnej szkoły ogólnokształcącej, względnie zawodowej do której ich dzieci uczęszczają, oraz zaświadczenia, że nie są w możności pokryć z własnych dochodów wpisowego (czesnego) za dzieci.

2. W podaniu winien petent stwierdzić, czy uzyskał zwolnienie dziecka od opłaty wpisowego (czesnego) w pierwszem półroczu roku szkolnego 1922/23, jak również, czy dziecko petenta korzysta z przeznaczonego na opłatę wpisową (czesne) stypendjum, a jeśli tak, to kto i w jakiej wysokości stypendjum tego udzielił, wreszcie petent powinien zaznaczyć, czy opłata wpisowa (czesne) w całości lub w części, została za dziecko jego wniesiona przez instytucje prywatne (np. t. zw. Koło wpisów szkolnych, Koło przyjaciół młodzieży, Koło b. wychowańców szkoły i t. p.)

3. W zaświadczeniu winna podać Dyrekcja szkoły ogólnokształcącej względnie zawodowej:

a) klasę, do której dziecko funkcjonarjusza państwowego uczęszcza
b) wysokość obowiązującej w I-em półroczu roku szkolnego 1922/23 opłaty wpisowej (czesnego) w tej klasie,
c) czy dziecko funkcjonarjusza w tem półroczu zostało zwolnione od opłaty wpisowej (czesnego) i w jakiej wysokości,
d) czy opłata wpisowa za dziecko funkcjonarjusza całkowicie lub częściowo została w danem półroczu pokryta z funduszów stypendjalnych lub przez inne instytucje prywatne,
e) czy szkoła należy do typu szkół średnich ogólnokształcących lub zawodowych.

4. Na podstawie złożonego podania rozstrzyga odnośna władza asygnująca, czy petentowi ze względu na jego niezamożność należy przyznać zapomogę ze Skarbu Państwa. Przyznaną zapomogę winna władza asygnująca **bezzwłocznie** wypłacić funkcjonarjuszowi na pokrycie opłaty wpisowego i to bez potrzeby **uprzedniego** wykazania ze strony funkcjonarjusza, czy i w jakiej wysokości wpisowe z własnych funduszów faktycznie już uiścił:

a) za dzieci, które zostały w całości uwolnione od opłaty wpisowej (czesnego), względnie za które opłata wpisowa (czesne) została w całości pokryta ze stypendjów, czy to państwowych czy prywatnych, ewentualnie uiszczone przez instytucje prywatne, nie otrzymuje funkcjonarjusz żadnej zapomogi,
b) za dzieci, za które opłata wpisowa (czesne) została w części pokryta jednym ze sposobów, jak pod a) otrzymuje funkcjonarjusz zapomogę w wysokości różnicy miedzy całem wpisowem (czesnem) a częścią już pokrytą,
c) za dzieci, które nie korzystają z żadnych ulg wpisowych jak pod a), otrzymuje funkcjonarjusz zapomogę w wysokości całej opłaty wpisowej (czesnego).

5. W razie wątpliwości, czy dana szkoła należy do typu szkół średnich ogólnokształcących lub zawodowych, oraz czy w danem mieście istotnie brak wolnych miejsc w szkołach państwowych, władza powołana do rozstrzygania podania może się zwrócić do Ministerstwa Wyznań Re-

ligijnych i Oświecenia Publicznego, względnie do Kuratorjum odpowiedniego okręgu szkolnego o wyjaśnienie.

Opinja w tej drodze uzyskana jest miarodajna.

6. Każde Ministerstwo (władza centralna) przesyła bezpośrednio do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wykaz udzielonych zapomóg z wymienieniem: a) nazwiska i imienia funkcjonarjusza, b) nazwiska i imienia ucznia (uczenicy), c) szkoły i klasy, do której uczęszcza dziecko, d) wysokości obowiązującej w danem półroczu opłaty wpisowej, e) wysokości ulgi wpisowej (zwolnienia), f) wysokości stypendjum, względnie kwoty, którą wniosły instytucje prywatne za dziecko funkcjonarjusza na rachunek wpisu, g) wysokości udzielonej zapomogi, h) uwag władzy centralnej.

Wykazy te przesyłać należy po ukończeniu I-go półrocza roku szkolnego 1922/23 przed 1 marca 1923 r..

7. Wydatek z tytułu przyznanej zapomogi asygnować należy z zarachowaniem na § 2, poz. 2 b odnośnych części i działów (rozdziałów) budżetu.

Równocześnie otrzymają Kasy Skarbowe polecenie, by honorowały asygnacje na wypłatę zapomóg na wpisy szkolne bez względu na stan kredytów w § 2, poz. 2 b odnośnych części i działów (rozdziałów) budżetu najwyżej jednak do wysokości 100% otwartego na ten cel kredytu w budżecie na r. 1922.

O ileby kredyt w ten sposób otwarty okazał się niewystarczający zechce Ministerstwo (Gł. Urząd) wystąpić bezzwłocznie z cyfrowym wnioskiem o kredyt dodatkowy.

Podając o tem do wiadomości, polecam Panom, by niezwłocznie wystąpili do wydziału Budżetowo-Rachunkowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z wnioskami o przyznanie ewentualnego dalszego kredytu na powyższe cele, nie później zaś, niż do dnia 15 lutego 1923 r. nadesłali do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych (Wydział Osobowy) sporządzone według przepisanego szematu wykazy udzielonych na zasadzie niniejszego okólnika zapomóg. .

Warszawa, dnia 11 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 491

do PP. Wojewodów Pomorskiego i Poznańskiego oraz Dyrektora Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy

w przedmiocie

wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw weterynaryjnych

Zmieniając częściowo postanowienie § 1 okólnika № 433 (Dziennik Urzędowy M. R. i D. P. z r. 1922 № 10), zarządzam co następuje:

Sprawy weterynaryjne, załatwiane dotychczas przez Wydział III Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu, a mianowicie:

1) sprawy administracji weterynaryjnej, dotyczące kontroli powiatowych lekarzy weterynaryjnych, badaczy mięsa, rakarzy i podkuwaczy koni;
2) sprawy walki z chorobami zaraźliwemi u zwierząt oraz związane z tem sprawy odszkodowań za bydło, zabijane z polecenia władz weterynaryjnych;
3) sprawy nadzoru i regulowanie obrotu bydłem domowem;
4) sprawy nadzoru nad rzeźniami, targowiskami, rakarniami i zakładami utylizacyjnemi,

wyłączam z dniem 1 listopada 1922 roku z zakresu działania Departamentu V-go M-stwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu i przekazuję je Departamentowi Weterynarji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Korespondencja urzędowa organów zainteresowanych w sprawach powyżej wyszczególnionych winna być od dnia 1 listopada 1922 r. kierowana do Departamentu Weterynarji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie.

Warszawa, dnia 16 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Weterynarji:
Dr. Dalkiewicz

Dyrektor Departamentu V-go:
Ostrowski-Bełza

OKÓLNIK № 492

do PP. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego, Wołyńskiego Delegata Rządu dla Ziemi Wileńskiej i Magistratu m. st. Warszawy

w przedmiocie

zwalczania nosacizny.

Celem stłumienia nosacizny oraz ujednostajnienia sposobu walk z tą zarazą obowiązują na przyszłość następujące zasady, do których lekarze weterynaryjni, delegowani do walki z nosacizną, winni się bez względnie stosować:

1) W każdym wypadku doniesienia o nosaciźnie, lub jej podejrzeniu, winien państwowy lekarz weterynaryjny udać się bezzwłocznie na miejsce, przeprowadzić jaknajściślejsze dochodz nie, celem stwierdzenia istoty choroby i wykrycia źródła zarazy, przeprowadzić w miarę potrzeby rewizję wszystkich koni w całej miejscowości zapowietrzonej, jak również w miejscu pochodzenia nosatego konia. W toku dochodzeń za źródłem zarazy należy zbadać, skąd chore zwierzę pochodzi i gdzie w ostatnich czasach przebywało, z któremi końmi się stykało, bądź to w zaprzęgach na pastwisku, przy pojeniu, pławieniu i t. p.

Od wykonania tej rewizji można odstąpić tylko w tych wyjątkowych wypadkach, gdy źródło zarazy wykryto i dochodzenie ustaliło niewątpliwie że rozwleczenie zarazy w danej miejscowości jest wykluczone.

2) W razie skonstatowania u koni za pomocą klinicznego badania jawnej formy nosacizny, należy takowe natychmiast bez przeprowadzenia badań rozpoznawczych przeznaczyć do zabicia. W razie masowego wybijania koni z objawami otwartej nosacizny, należy uprzednio uzyskać zezwolenie Urzędu Wojewódzkiego.

3) Konie z klinicznemi objawami, nasuwającemi podejrzenie o nosaciznę, należy poddać malleinizacji sposobem wśródskórnopowiekowym lub spojówkowym. Wynik dodatni, otrzymany przy jednej z tych metod należy uważać za miarodajny i konie należy zabić.

4) Konie, które nie okazują objawów chorobowych, lecz są podejrzane o zarażenie się nosacizną z powodu styczności bezpośredniej lub pośredniej, należy poddać malleinizacji sposobem wśródskórnopowiekowym albo spojówkowym i postąpić z nimi według następujących wskazówek

a) konie bez objawów chorobowych, u których wystąpi reakcja dodatnia bez podniesienia ciepłoty ciała, poddać malleinizacji podskórnej, po ustaniu objawów reakcji ocznej,

b) konie bez objawów chorobowych, u których wystąpi reakcja dodatnia z podniesieniem ciepłoty ciała, poddać należy po opadnięciu temperatury dla kontroli malleinizacji podskórnej

c) konie bez objawów chorobowych, wykazujące reakcję wątpliwą należy poddać malleinizacji na drugiem oku przy równoczesnem zastosowaniu malleinizacji podskórnej.

d) przy wyniku dodatnim, otrzymanym po kontrolnej malleinizacji podskórnej, zastosowanej według wskazówek wymienionych w punktach a, b i c, należy konia przeznaczyć do zabicia.

5) Oprócz zasad wyżej podanych, może być stosowane także badanie krwi (aglutynacja i odchylenie komplementu), które winno być dokonywane przed wszelkiemi zabiegami malleinizacyjnemi lub też nie prędzej jak po upływie 21 dni od czasu dokonania próby malleinowej.

Wyniki badania krwi, stosownie do otrzymanych rezultatów, służą jako wskaźniki dla dalszego postępowania rozpoznawczego w myśl zasad wyłuszczonych w 4-ym ustępie, punkt a, b i c.

6) W wypadkach wątpliwych pożądane jest przeprowadzenie również badań bakterjologicznych.

7) Jeżeli postępowanie, przeprowadzone według powyższych zasad nie wyjaśni należycie rozpoznania nosacizny, t. j. nie doprowadzi do definitywnego rozpoznania nosacizny, należy całe postępowanie rozpoznawcze po upływie 21 dni powtórzyć.

Przy wyniku ujemnym lub wątpliwym pierwszej i ujemnym powtórzonej po 21 dniach drugiej próbie djagnostycznej, należy zwierzę dopuścić do wolnego obrotu.

W nadzwyczajnych wypadkach, szczególnie jeżeli chodzi o materjał hodowlany, przedłużenie okresu badań zależy od decyzji Urzędu Wojewódzkiego. Również należy zasięgnąć zawsze decyzji Urzędu Wojewódzkiego w tych wypadkach, gdy djagnostyczne próby dadzą wynik wątpliwy, albo pierwsza — dodatni, a druga wątpliwy lub ujemny.

W każdym wypadku zabicia lub padnięcia konia z powodu nosacizny, lekarz weterynaryjny winien przeprowadzić sekcję i spisać dokładny protokół sekcji.

P r o s z ę P a n ó w o n i e z w ł o c z n e w y d a n i e zarządzeń, mających na celu przystąpienie do racjonalnej walki z nosacizną w myśl podanych wyżej wskazówek oraz o ścisłe zastosowanie się do postanowień obowiązującej ustawy.

O przebiegu akcji tłumienia nosacizny w Województwie, jak również o rezultatach postępowania rozpoznawczego należy do dnia 10-go każdego miesiąca przedkładać Ministerstwu Rolnictwa i D. P. (Departament Weterynarji) sprawozdanie według załączonego wzoru.

Równocześnie załącza się dla użytku lekarzy weterynaryjnych szczegółową instrukcję, o sposobach dokonywania malleinizacji, o ocenie przepisanych metod badania rozpoznawczego, o sposobach pobierania krwi przeprowadzania dezynfekcji i wykonywania sekcji zwłok koni, padłych lub zabitych z powodu nosacizny.

Warszawa, dnia 16 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Weterynarji:
Dalkiewicz

Wzór do okólnika № 492.

Województwo ....

Załącznik do L.............. z dnia

W Y K A Z

o przebiegu nosacizny

w miesiącu .... 192... r.

Powiat	Gmina, wieś, majątek	Liczba obejść zapowietrzonych	Dzień urzędowego stwierdzenia nosacizny	Ogólna liczba koni w obejściach zapowietrzonych	Liczba koni padłych na nosaciznę	Liczba koni zabitych z klinicznemi objawami nosacizny	Liczba koni poddanych badaniom rozpoznawczym: mallenizacji					Z liczby badanych dało reakcję			Liczba koni zabitych na podstawie wyników badań rozpoznawczych	Ogólna liczba koni padłych i zabitych	Sekcje wykazały chorych na nosaciznę
							spojówkowa	wśródskórno powiekowa	podskórna	badanie krwi	badanie bakterjol. i ekspert.	dodatnia	wątpliwa	ujemna			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Załącznik do okólnika № 492.

INSTRUKCJA DLA LEKARZY WETERYNARYJNYCH
w sprawie rozpoznawczych badań nosacizny.

BADANIA KLINICZNE.

Podczas oględzin lekarz weter. bada jamy nosowe zapomocą lustra lub lampki — okolice nozdrzy i gruczoły limfatyczne, szczególniej pod szczękowe, następnie skórę, okolicę stawów i wewnętrzne strony kończyn

PRÓBA OCZNA MALLEINA.
(Ophtalmoreactia).

Metoda ta polega na wprowadzeniu do worka spojówkowego oka niedotkniętego zapaleniem paru kropel (t. j. około 0,2) malleiny zgęszczonej za pomocą wkraplacza.

Po zapuszczeniu malleiny należy lekko namasować powieki. Swoisty odczyn rozpoczyna się z reguły już w 5 — 6 godzin po zapuszczeniu malleiny i trwa przez 36 — 48 godzin.

OCENA ODCZYNU.

Przy odczynie d o d a t n i m następuje z kąta oka ropny wypływ w różnej ilości.

Przy odczynie w ą t p l i w y m następuje wypływ śluzowy lub tylko łzawienie.

Odczyn u j e m n y charakteryzuje brak zupełny wypływu, przyczem oko jest czyste, spojówki różowe lub tylko lekko zaczerwienione.

Koniecznem jest mierzenie ciepłoty przed próbą i przy jej ocenie Wszelkie podwyższenie ciepłoty ponad 38.5, zwłaszcza w wypadkach odczynu wątpliwego, przemawia za istnieniem nosacizny.

PRÓBA WŚRÓDSKÓRNO-POWIEKOWA

Do szczepień używana jest jednogramowa strzykawka z podziałką na 1/10 cm. i regulatorem. z cienką igiełką długości 1 — 1.5 cm.

Jako materjał do zastrzyku służy malleina rozcieńczona, którą otrzymuje się w tym stanie już gotową do odczynu wśródskórno-powiekowego albo przygotowuje się ex tempore z malleiny skoncentrowanej w stosunku 1 cz. malleiny na 3 części 0,5% wody karbolowej.

Przed rękoczynem konia unieruchamia się zapomocą nałożenia dudki na ucho, poczem uchwyciwszy brzeg dolnej powieki wkłada się palec wskazujący lewej ręki do worka spojówkowego między oko i powiekę, napinając ostatnią podłożonym palcem, prawą ręką opartą o głowę zwierzęcia i uzbrojoną w strzykawkę — wprowadza się igiełkę na głębokość 2 — 5 milimetrów poziomo w skórę dolnej powieki, w odstępie 1 cm. od jej brzegu, wstrzykując 0.1 gr. malleiny. Baczyć należy, aby płyn zastrzyknięty był w s k ó r ę a n i e w t k a n k ę p o d s k ó r n ą.

Reakcja „wśródskórno-powiekowa" jest przedewszystkiem odczynem miejscowym; maximum jej nasilenia następuje między 34-tą a 36-tą godziną po zaszczepieniu.

OCENA ODCZYNU.

Przy odczynie dodatnim u konia chorego następuje wybitne obrzmienie obu powiek (dolnej i górnej) oraz wypływ ropny ze szczeliny ocznej.

Odczyn wątpliwy charakteryzuje się obrzmieniem tylko powieki dolnej i brakiem wypływu ropnego.

Przy odczynie ujemnym oko wygląda normalnie, lub daje się zauważyć tylko nieznaczne obrzmienie górnego brzegu dolnej powiek wskutek podrażnienia od ukłucia.

Mierzenie temperatury przed i po szczepieniu jest konieczne, gdyż skonstatowanie podwyższenia jej ponad 38,5, zwłaszcza w wypadkach odczynu wątpliwego — przemawia za istnieniem nosacizny.

PRÓBA PODSKÓRNA MALLEINĄ.

Przed wykonaniem tej próby zwierzę pozostaje w spokoju conajmniej dwa dni. Przez ten czas należy mierzyć temperaturę: rano, w południe i wieczór przy użyciu jednego i tego samego termometru. Jeżeli wahania wynoszą ponad jeden stopień lub średnia t-a przewyższa $38,5^0$—, próbę należy odroczyć. Zwierzę zabezpiecza się od wpływów atmosferycznych (słońce, deszcz i t. d.), aby czynniki te nie wpływały na właściwą temperaturę.

Wprowadzenie malleiny dokonywuje się między 8 a 10 wieczorem, aby następny dzień zużytkować do badania temperatury i oceny. Do malleinizacji podskórnej używa się jednorazowo 2,25 gotowej malleiny rozcieńczonej, lub 0,25 malleiny skoncentrowanej, zmieszanej z 2,25 (1:9) półprocentowej wody karbolowej.

Wprowadzenie malleiny dokonywuje się za pomocą strzykawki w tkankę podskórną szyi po uprzedniem wystrzyżeniu sierści i po dezynfekcji skóry.

Temperaturę mierzy się co dwie godziny, poczynając od godz. 8-ej dnia następnego do godz. 20-tej.

Wskazanem jest zmierzenie t-y w 36 godzin po zastrzyknięciu. O ile temperatura po godzinie 20-tej jeszcze się podnosi, należy termometrowanie prowadzić w dalszym ciągu.

Na typową reakcję dodatnią składa się:

1) Odczyn miejscowy. W kilka godzin po zastrzyknięciu następują miejscowe zmiany lokalne, charakteryzujące się gorącem bolesnem, mniejszych lub większych rozmiarów zapalnem obrzmieniem, dochodzącem nieraz do wielkości bochenka chleba. Obrzmienie to wzrasta w ciągu 24-ch do 36-ciu godzin i trwa 2 do 3 dni, znika zaś po 5 lub 6 dniach.

2) Odczyn organiczny. Równocześnie z pojawieniem się obrzmienia następuje ogólna apatja, upadek sił zwierzęcia, posmutnienie dreszcze, brak apetytu, nastroszona sierść i upośledzenie ruchów.

3) Odczyn cieplny. Po zastrzyknięciu malleiny pod skórę temperatura się podnosi i dochodzi do 40 i wyżej stopni, czasami już po 12-stu godzinach utrzymuje się z małemi wahaniami przez 24 do 36 godzin, a nawet 48 godzin.

OCENA ODCZYNU.

Jako odczyn dodatni uważać należy:

a) Podwyższenie się temperatury o 2 lub więcej stopni oraz ponad 40^0 przy równoczesnym odczynie organicznym.

b) Za odczyn dodatni uważać należy podniesienie temperatury nawet 1,5 — 1,9 lub 39,5 — $39,9^0$ C, przy równoczesnym wybitnym odczynie organicznym i miejscowym.

c) Zmiany lokalne na miejscu zastrzyknięcia (trwałe obrzmienie) nawet przy braku reakcji termicznej i organicznej uważać należy za odczyn dodatni.

Za odczyn wątpliwy należy uważać podniesienie się t-ry o 1^0 C lub więcej jednakże poniżej 2^0 przy braku lub słabych objawach odczynu miejscowego lub organicznego.

Odczyn ujemny. U zwierząt zdrowych malleina nie wywołuje żadnego odczynu, t-ra pozostaje normalna, stan ogólny nie zmienia się, zwierzę zachowuje apetyt, na miejscu zastrzyku tworzy się małe guzowate obrzmienie ciepłe i wrażliwe na dotknięcie, które nie zwiększa się i znika po upływie 24 do 36 godzin.

Przy pewnych nowotworach, chronicznem zapaleniu płuc i rozedmie płuc — malleina wywołuje niekiedy znaczne podwyższenie temperatury, trwa ono jednak zaledwie parę godzin. Organicznego odczynu brak. Omyłka przeto jest możliwa tylko przy powierzchownej obserwacji.

BADANIE KRWI.

Badanie krwi może być dokonywane jedynie przed wszelkiemi zabiegami malleinizacyjnemi, gdyż malleina wprowadzona do organizmu ma wpływ na wyniki badań serologicznych.

Technika pobierania krwi.

Koniowi założyć dudkę, aby stał spokojnie. Po lewej stronie na wysokości 1/3 szyi wystrzyc, względnie wygolić sierść na 2—3 cm. w okolicy przebiegu żyły szyjnej, poczem posmarować jodyną.

Naciskając palcami lewej ręki dolną część żyły szyjnej aż do jej widocznego nabrzmienia, wprowadza się szybkim i pewnym ruchem trzymaną w prawej ręce odkażoną (wygotowaną) igłę, zwróconą światłem do góry w kierunku głowy konia, dopóki nie ukaże się strumień krwi. Pierwszy strumień krwi należy wypuścić do naczynia z płynem dezynfekcyjnym, a następny dopiero wpuścić do probówki.

Probówki należy napełniać najwyżej do 2/3 ich wysokości tak, aby między korkiem a krwią pozostała wolna przestrzeń. Po zebraniu krwi do probówek należy je natychmiast przenieść do temperatury pokojowej na 1/2 — 1 godziny i o ile nie mają być natychmiast przesłane do stacji badań, przechowywać w chłodnem miejscu lub w lodowni do chwili wysłania. Probówki z zebraną krwią należy wysyłać o ile możności przez posłańca, gdyż krew psuje się szybko i po upływie 3 — 4 dni już nie jest zdatna do badań.

Na probówkach (nie na korkach) powinny być naklejane karteczki z dokładną numeracją.

Krew zbiera się przed karmieniem i pojeniem koni.

BADANIE BAKTERJOLOGICZNE.

Badaniem bakterjologicznem, jako jedną z najbardziej pewnych i naukowo uzasadnionych metod rozpoznawczych, należy się posługiwać tam, gdzie to jest możliwem dla postawienia przed i pośmiertnej djagnozy na nosaciznę. Wypływ z nozdrzy, ropy z abscessów, kawałeczki dotkniętych zmianami organów zbiera się do czystego sterylizowanego słoika i odsyła umyślnym kurjerem do laboratorjum. Dodatni wynik badań daje pewnik istnienia nosacizny. Ujemny wynik nie wyklucza nosacizny.

SEKCJE KONI ZABITYCH LUB PADŁYCH Z POWODU NOSACIZNY.

W każdym wypadku zniszczenia lub śmierci konia z powodu nosacizny, lekarz weterynaryjny przeprowadza sekcję.

Przed rozpoczęciem sekcji należy obejrzeć dokładnie skórę konia, a szczególnie okolice stawów i wewnętrzne strony kończyn oraz nozdrza i gruczoły podszczękowe.

Po otwarciu jam nosowych należy zbadać błonę śluzową nosa, muszlę nosową i przegrodę nosową. Przy nosaciźnie nosa błona śluzowa jest silnie zaczerwieniona, muszle i przegrody obłożone złogami barwy żółtej lub białej różnej wielkości i różnego kształtu. Po usunięciu złogów uwidoczniają się wrzody dochodzące nieraz do chrząstki, obraz ten spotyka się zazwyczaj przy procesach świeżych.

Guziczki nosaciznowe na błonie śluzowej nosa mogą być albo rozrzucone pojedyńczo albo grupkami i są wielkości ziarnka siemienia, szaro zabarwione i powierzchowne albo przybierają barwę żółtą i rozpadają się na szczycie w mały wrzodzik (wrzód pierwotny). Przy zlaniu się tych wrzodzików razem (wrzody następowe) powstają wrzody duże, nierówne nadżarte o słoninowatym podłożu i nierównych wyniosłych brzegach. Takie wrzody rozlewają się szeroko i nieraz sięgają chrząstki. Obraz ten spotyka się przy procesach trwających od paru tygodni do 1—2 miesięcy O ile oprócz wrzodów znajdują się promieniste blizny o gwiazdkowatym wyglądzie, to obraz ten świadczy o przewlekłym okresie, czas trwania którego należy oceniać na miesiące.

Gruczoły podszczękowe i szyjowe, badane po wycięciu, są powiększone i stwardniałe, w przecięciu wykazują szare guziczki, albo zropiałe częściowo rozpadłe ogniska.

Powyższe zmiany mogą się znajdować także w bocznych jamach nosa, krtani i tchawicy. W tchawicy często znajdują się podługowate, wielkości ziarnka kawy guziczki, głęboko wżarte w błonę śluzową, z których następnie powstają wrzody. Blizny w tchawicy wskazują niekiedy na przewlekły proces.

W płucach mogą się rozwinąć 3 postacie:

1) Guziczki rozrzucone pod opłucną, różnej wielkości od ziarnka prosa do orzecha laskowego. Guziczki te biało połyskujące, twarde, otoczone czerwoną obwódką, przy dalszym rozwoju procesu ulegają rozpadowi.

2) Ogniska wielkości jaja gołębiego (zapalenie płuc nosaciznowe) Ogniska te są stwardniałe, bezpowietrzne, słoninowato i szarawo zabarwione.

3) Upostaciowany rozrost tkanki łącznej, zacierający ogniska zserowaciałe.

Okoliczne gruczoły chłonne wykazują wymienione już zmiany ana tomo-patologiczne.

W organach miąższowych guziczki nosaciznowe usadawiają się naj częściej na śledzionie, rzadziej na wątrobie i nerkach.

Nosacizna może się rozwijać obok innych zmian anatomo-patolo gicznych.

ODKAŻANIE.

a) Przy nosaciźnie, jako chorobie bardzo zaraźliwej i śmiertelne tak dla koni, osłów, mułów jak i dla ludzi, przeprowadza się odkażenie całej stajni w sposób bardzo staranny według podanych niżej wskazówek

b) Ludzie, pielęgnujący podejrzane o nosaciznę konie (konie będące pod obserwacją), winni być dokładnie pouczeni o niebezpieczeństwie możliwego zarażeni i od niego zabezpieczeni.

c) Ludzi, na ciele których (a zwłaszcza na częściach nieosłoniętych odzieżą) znajdują się zdarcia naskórka, rany, wrzody, popękania skóry nie można dopuszczać do pielęgnowania podejrzanych koni, do wykony wania dezynfekcji lub do pomocy przy sekcjach.

d) Ludzie pielęgnujący podejrzane o nosaciznę konie, winni kilka razy dziennie myć dokładnie wodą i mydłem ręce i odkażać je roztwo rem sublimatu 1 : 1000.

e) W stajniach, w których znajdują się podejrzane o nosaciznę konie winno się jak najczęściej (najmniej raz na tydzień) bielić żłoby, drabinki i przedziały mlekiem wapiennem, odchody zaś koni bezzwłocznie usuwać i unieszkodliwiać.

f) Konia padłego lub zabitego z powodu nosacizny, po przeprowa dzeniu sekcji, o ile nie zabiera go zakład utylizacyjny, zakopuje się wraz ze skórą w głębokim 2-metrowym dole, po uprzedniem zlaniu surowym kwasem karbolowym i pokrajaniu skóry.

g) Szczególnie baczną uwagę należy zwrócić na dokładne odkaże nie żłobów, wiader, kubłów, owsiaków, poręczy, sprzętów stajennych i uprzęży.

h) Przedmioty nieużyteczne, zniszczone i mało wartościowe najle piej spalić.

i) Przedmioty drewniane należy wymyć dokładnie z dodatkiem ługu lub mydła szarego i po zlaniu 3% rozczynem kreoliny, lyzolu, sublimatu 1 : 1000 i t. p. pobielić mlekiem wapiennem.

k) Przedmioty metalowe, jak: łańcuchy, łańcuszki, postronki łań cuszkowe, zgrzebła, łopaty, widły, kółka wyżarzyć w ogniu aż do czer woności.

l) Części metalowe stałe zmyć ługiem, zlać 3% roztworem kreoliny lyzolu, lub karbolu i po wyschnięciu pobielić mlekiem wapiennem lub wysmarować płynnym dziegciem, bądź pociągnąć odpowiednią powłoką do metali.

m) Przedmioty skórzane (siodła, uprząż, uździenice, szleje), po me chanicznem oczyszczeniu odkazić $2^1/_2$%-ową formaliną, pamiętając o na tłuszczeniu ich jeszcze przed zupełnem wyschnięciem, gdyż inacze popękają.

n) Przedmioty płócienne wygotować lub włożyć do 3% roztworu kreoliny, lyzolu lub 1 : 1000 roztworu sublimatu na przeciąg 3-ch godzin

OKÓLNIK № 493

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

jednomiesięcznych zaliczek dla urzędników państwowych od VII stopnia służbowego wzwyż.

Ministerstwo Skarbu wydało następujący okólnik z dnia 30 września 1922 r. L. 2506/D. P. Wydz. Adm.:

„Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 28 września r. b. uchwaliła przyznać urzędnikom państwowym od VII-go stopnia służbowego wzwyż i funkcjonarjuszom państwowym analogicznych stopni, pobierających uposażenie na podstawie ustaw uposażenionych z dnia 13 lipca 1920 r poz. 429 do 436, udzielić bez względu na stan rodzinny jednomiesięczne zaliczki w wymiarze pełnych poborów należnych w miesiącu wrześniu r. b. na następujących warunkach:

1) Spłata zaliczki powyższej nastąpi w 6 równych po sobie następujących ratach miesięcznych, począwszy od 1 kwietnia 1923 r..

2) Urzędnik (funkcjonarjusz), który z poprzednio udzielonej zaliczki nie spłacił jeszcze wszystkich rat, jednomiesięcznej zaliczki nie pobiera. W wypadkach, gdy z poprzednio pobranej zaliczki dłużna kwota przewyższa uposażenie urzędnika (funkcjonarjusza) za miesiąc wrzesień r. b., odracza mu się spłatę części tego długu — równej uposażeniu przypadającemu do wypłaty we wrześniu — do dnia 1 kwietnia 1923 r., pozostała zaś reszta płatna jest na dotychczasowych warunkach; gdy zaś ta dłużna kwota jest mniejszą od uposażenia za wrzesień r. b., może urzędnik (funkcjonarjusz) otrzymać uzupełnienie do wysokości uposażenia wrześniowego, cały zaś stąd powstały dług podlega zwrotowi od dnia 1 kwietnia 1923 r..

3) Wyłączeni od otrzymania zaliczek są urzędnicy (funkcjonarjusze) państwowi zawieszeni w urzędowaniu, funkcjonarjusze kontraktowi i dzienni oraz ci urzędnicy (funkcjonarjusze), którym już wypowiedziano stosunek służbowy, lub też co do których zamierzone jest rozwiązanie stosunku służbowego, jakkolwiek formalnie ich o tem jeszcze nie uwiadomiono.

4) Zaliczki mają być zasadniczo udzielone na prośbę interesowanych. Celem atoli przyśpieszenia wypłaty zaliczek można odstąpić od żądania wnoszenia podań indywidualnych, a natomiast polecić podległym urzędom zarządzenie wykazów ubiegających się o zaliczki, przyczem Naczelnik Urzędu w osobnej rubryce ma potwierdzić te wszystkie dane, od których zależnem jest prawo do otrzymania zaliczki. Na podstawie otrzymanych wykazów zarządza władza II-ej instancji asygnowanie zaliczek w możliwie najprostszy i szybki sposób.

5) Urzędnicy (funkcjonarjusze), którzy otrzymają zaliczki na podstawie niniejszego zarządzenia, nie mogą otrzymać ponownych zaliczek przed ich całkowitą spłatą.

6) Postanowienia określone w poprzednich punktach odnoszą sie analogicznie do oficerów (równorzędnych) wszystkich stopni wojskowych chorążych (równorzędnych) i zawodowych szeregowych z tem zastrzeżeniem, że oficerowie rezerwy, pozostający jeszcze w czynnej służbie, moga otrzymać zaliczkę po złożeniu pisemnego zobowiązania do jej zwrotu w całości przy zwolnieniu z czynnej służby, o ile zwolnienie to nastąpi przed 1 kwietnia 1923 r..

Izby Skarbowe otrzymują równocześnie polecenie honorowania asygnacyj na zaliczki z sum obrotowych bez względu na stan kredytów".

Wykaz sum, wypłaconych tytułem zaliczek na zasadzie niniejszego zarządzenia funkcjonarjuszom w podległych Panom urzędach, zechcą Panowie niezwłocznie nadesłać do Wydziału Budżetowo-Rachunkowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Warszawa, dnia 16 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 494

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Inspektora Kancelarji oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

sposobu przesyłanie korespondencji tajnej.

Prezydjum Rady Mininistrów pismem z dnia 10.X. 1922 r. za № 19151 zwróciło uwagę na niewłaściwy sposób przesyłania przez niektóre urzędy korespondencji tajnej, a mianowicie — w kopertach, oznaczonych zewnętrznie napisem „tajne" lub „poufne".

Ponieważ właśnie przy przesyłaniu tego rodzaju korespondencji należy bezwarunkowo unikać umieszczania na kopercie wszelkich znaków, zwracających uwagę na charakter zawartego w kopercie pisma, — proszę Panów o wydanie zarządzeń, aby korespondencja tajna i poufna w obrocie wewnętrznym między urzędami przesyłana była w dwóch kopertach z których pierwsza — zewnętrzna nie powinna się niczem różnić od kopert używanych do zwykłej korespondencji i prócz adresu danego urzędu nie nosić żadnego napisu, lub znaku; druga zaś wewnętrzna winna być zaopatrzona w napis „tajne" względnie „poufne" oraz w numer zawartego w niej pisma.

Warszawa, dnia 20 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 495

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego i Zarządu Stadnin Państwowych oraz Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

zasad, dotyczących kandydowania urzędników państwowych do Sejmu lub Senatu.

Zgodnie z treścią okólnika Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 września 1922 r. № P. O. 10180 podaję Panom do wiadomości, że przy kandydowaniu urzędników do Sejmu lub Senatu obowiązują następujące zasady:

Na podstawie art. art. 5 i 6 Ordynacji Wyborczej do Sejmu oraz art. 1 i 3 Ordynacji Wyborczej do Senatu (Dz. U. R. P. z 1922 r. № 66 poz. 590 i 591) państwowi urzędnicy administracyjni mogą być wybierani do Sejmu i Senatu, o ile posiadają ustalone warunki wybieralności, z tem jednak zastrzeżeniem, że nie mogą być wybierani w tych okręgach wyborczych, w których pełnią służbę; przytem sprawowanie czynności urzędowych na terenie części okręgu wyborczego, czy to do Sejmu, czy to do Senatu, wyklucza możność kandydowania urzędnika w całym, określonym właściwą ordynacją, okręgu wyborczym.

Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 17 maja — 12 czerwca 1919 r. (Zb. Orz. Sądu Najw. jako Trybunału Wyborczego poz. 17)—ograniczenie to dotyczy również tych osób, które ustąpiły ze służby państwowej lub przeniesione zostały do innych okręgów w okresie wyborczym, ale które w danym okręgu pełniły służbę w dniu ogłoszenia wyborów w Dzienniku Ustaw t. j. w dniu 18 sierpnia 1922 r..

Ograniczenie powyższe natomiast nie dotyczy urzędników, pełniących służbę przy władzach centralnych.

Kandydaci do Sejmu lub Senatu z pośród urzędników państwowych otrzymują na własną prośbę urlop płatny do dni 14-stu, a to w czasie od dnia ogłoszenia listy kandydatów, na której nazwiska ich są umieszczone, aż do dnia wyborów.

Przed rozpoczęciem urlopu wyborczego kandydujący urzędnik winien za zgodą swej władzy przełożonej przekazać swoje czynności zastępcy — ewentualnie uregulować rachunki z tytułu swoich funkcyj lub z tutułu stosunku służbowego. W wypadkach, gdyby to z jakichkolwiek powodów było niemożliwe, kandydujący urzędnik winien przed otrzymaniem urlopu złożyć swej bezpośredniej władzy przełożonej pisemną deklarację, że przekazanie czynności służbowych i uregulowania rachunków dokona później w każdym jednak razie przed rozpoczęciem wykonywania przezeń mandatu poselskiego.

Po dokonanych wyborach kandydujący urzędnik winien zawiadomić swą bezpośrednią władzę przełożoną o swoim wyborze, wzgl. o upadku swej kandydatury.

Urzędnik, wybrany do Sejmu lub Senatu, otrzyma w odpowiedzi na zgłoszone przezeń zawiadomienie o wyborze urlop bezpłatny na zasadzie art. 57 ustawy o służbie cywilnej (Dz. U. R. P. z r. 1922 № 21 poz. 164) oraz art. 6 Ordynacji Wyborczej do Sejmu lub art. 1 Ordynacji Wyborczej do Senatu.

W okresie kandydowania do Sejmu czy Senatu urzędnik państwowy podlega na równi z innymi wszystkim przepisom ustawy o państwowej służbie cywilnej, a zatem przepis art. 21 Konstytucji niema zastosowania do urzędników w czasie ubiegania się o mandat poselski.

Proszę Panów o podanie powyższego do wiadomości podwładnym urzędnikom oraz o ścisłe stosowanie postanowień, w niniejszym okólniku zawartych.

Jednocześnie proszę Panów o ustalenie nazwisk zastępców kandydujących urzędników, aby w razie wybrania tych urzędników do Sejmu i Senatu tok pracy nie uległ przerwie.

Warszawa, dn. 20 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 496

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, oraz Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

podwyższenia dodatków miesięcznych dla funkcjonarjuszów państwowych, począwszy od dnia 1 października 1922 r.

Ministerstwo Skarbu wydało następujący okólnik z dnia 30 września 1922 r. № 2487/D. P. Wydz. Adm.:

„Rada Ministrów uchwaliła na posiedzeniu w dniu 29 września r. b podwyższyć, z ważnością od dnia 1 października r. b. aż do odwołania przyznany cywilnym funkcjonarjuszom państwowym uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia r. b. dodatek miesięczny wynoszący 110% ustawowego uposażenia miesięcznego o 50% t. j. do wysokości 160% tegoż uposażenia przy równoczesnem pozostawieniu dodatku wyrównawczego przyznanego wyżej wymienionym funkcjonarjuszom na zasadzie powołanej uchwały Rady Ministrów w wymiarze 90% ustawowego uposażenia miesięcznego.

Pomienione dodatki otrzymują wszyscy funkcjonarjusze państwowi, pobierający uposażenie w myśl postanowień ustaw z dnia 13 lipca 1920 r (Dz. Ust. № 65, poz. 429—436), jak również pracownicy kontraktowi, których wynagrodzenie ustalono zgodnie z zasadami zawartemi w ustępie 3-cim zarządzenia Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 marca 1921 r. № 3868,

o ile wymienieni zajęci są stale na obszarze Rzeczypospolitej Polskie i pozostają w czynnej służbie w dniu płatności dodatku, przyczem co do prawa otrzymywania pomienionych dodatków przez funkcjonarjuszów państwowych, którzy wstąpili na służbę po terminach płatności dodatku, obowiązują postanowienia art. 8 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 65 poz. 429).

Wyłączeni są natomiast pracownicy kontraktowi, których wynagrodzenie umowne jest wyższe od uposażenia (łącznie z dodatkiem miesięcznym i wyrównawczym) urzędnika lub funkcjonarjusza spełniającego analogiczne lub podobne funkcje, dalej wyłączeni są pracownicy sezonowi i czasowi, wreszcie z pośród funkcjonarjuszów odbywających służbę wojskową poza wiekiem poborowym — funkcjonarjusze samotni.

Młodocianym pracownikom poniżej lat 18-tu, należącym do kategorji niższych funkcjonarjuszy, należy wypłacić tytułem dodatku miesięcznego 160% uposażenia pobieranego przez nich faktycznie.

Przy wymiarze dodatku miesięcznego w wysokości 160% uposażenia oraz przy wymiarze dodatku wyrównawczego w wysokości 90% uposażenia należy uwzględniać, zgodnie z dotychczasowemi przepisami: płacę zasadniczą, dodatek za wysługę lat (zwiększony na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. Dz. Ust. № 67 poz. 609), dodatek za studja wyższe, dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej wraz z dodatkiem wyrównawczym przyznanym równocześnie (okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 3/X. 1922 r. № 2507/D. P. W. Adm.) funkcjonarjuszom państwowym zajętym w Warszawie, w Wilnie, Lwowie i Łodzi oraz dodatek funkcyjny za kierownictwo, ponadto dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych również dodatek za trzechlecie i dodatki dla dyrektorów i wizytatorów powyższych szkół; zaś dla sędziów i prokuratorów dodatki starszeństwa; wszelkie inne dodatki nie wchodzą natomiast w rachubę przy wymiarze wyżej wymienionych dodatków.

Ministerstwo Skarbu uprasza o natychmiastowe zarządzenie wypłaty pomienionych dodatków funkcjonarjuszom państwowym za miesiąc październik, za następne zaś miesiące aż do odwołania przy wypłacie uposażenia za odnośny miesiąc.

Wydatek, spowodowany wypłatą wyżej wymienionych dodatków, należy księgować na § 1 poz. 1c, 2c, 3c i 4c pod nazwą „doraźne zasiłki" w budżecie właściwego resortu, w szczególności zaś wydatek, odnoszący się do dodatków za kierownictwo, oraz dyrektorskich i wizytatorskich, należy księgować na § 1 poz. 1c.

Nadmienia się, że dodatek miesięczny i dodatek wyrównawczy stanowi podwyższenie perjodycznego uposażenia, wobec czego winny być po myśli art. 27 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. № 29 poz. 232) przy potrąceniu podatku dochodowego obliczone w stosunku rocznym".

Sumy wypłacone tytułem powyższych dodatków pracownikom M-stwa Roln. i D. P., zakomunikują Panowie Wydziałowi Budżetowo-Rachunkowemu M-stwa w terminie do 15-go każdego miesiąca.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dn. 20 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 497

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

zmiany podziału miejscowości na klasy przy wymiarze dodatku drożyźnianego dla funkcjonarjuszów państwowych, wstrzymania wypłaty nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego (dodatku kresowego), oraz ustalenia dodatku wyrównawczego dla funkcjonarjuszów państwowych, pełniących stałe obowiązki służbowe w Warszawie, Łodzi, Wilnie i Lwowie.

Ministerstwo Skarbu wydało następujący okólnik z dnia 3-go października 1922 r. L.2507/D. P. Wydz. Adm.:

I. „Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 29 września r. b. zniesiono z ważnością od dnia 1 października r. b. obowiązujący dotychczas podział miejscowości na klasy dodatku drożyźnianego i dokonano nowego podziału na następujących zasadach:

1) Do pierwszej klasy dodatku drożyźnianego wciela się z dniem 1-ym października r. b. następujące miejscowości:

a) b. Królestwo Kongresowe: Augustów, Częstochowa, Grodzisk, Lublin, Łódź, Mińsk Mazowiecki, Olkusz, Radom, Radzymin, Sejny, Suwałki, Warszawa, Zawiercie, Zgierz, cały powiat będziński i cały powiat warszawski;

b) b. Dzielnica Pruska: Bydgoszcz, Działdowo, Gdynia, Gniezno, Grudziądz, Hel, Inowrocław, Kartuzy, Puck, Reda, Tczew, Toruń, Wejherowo, oraz cały powiat poznański;

c) b. zabór austrjacki: Biała, Cieszyn, Gorlice, Kraków, Lwów, Zakopane i cały powiat drohobycki.

2) Ponadto wciela się do pierwszej klasy dodatku drożyźnianego wszystkie miejscowości zaliczone dotychczas do drugiej klasy dodatku drożyźnianego, a położone na obszarze, na którym wypłacało się, zgodnie z dotyczącemi uchwałami Rady Ministrów, funkcjonarjuszom państwowym dodatek kresowy (nadzwyczajny dodatek drożyźniany).

3) Wszystkie pozostałe miejscowości na obszarze Państwa Polskiego zostają równocześnie zaliczone do drugiej klasy dodatku drożyźnianego.

II. Ponadto zniesiono z ważnością od dnia 1 października 1922 r. dodatek kresowy (nadzwyczajny dodatek drożyźniany) wypłacany funkcjonarjuszom państwowym na obszarze, przyłączonym na mocy traktatu ryskiego oraz w powiatach: białostockim, bielskim i sokólskim, na obszarze ziemi wileńskiej, w województwach Wschodniej Małopolski oraz na Śląsku Cieszyńskim.

III. Równocześnie ustalono dla funkcjonarjuszów państwowych etatowych i nieetatowych, oraz pracowników kontraktowych, których wynagrodzenie ustalono po myśli postanowień, zawartych w ustępie 3-cim zarządzenia Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 marca 1921 r. № 3868

jak również oficerów (równorzędnych), chorążych (równorzędnych) i zawodowych szeregowych, pełniących stale obowiązki służbowe w Warszawie, dodatek wyrównawczy na 30% dodatku drożyźnianego, w Łodzi na 10% dodatku drożyźnianego oraz wprowadzono dla wyżej wymienionych funkcjonarjuszów, pełniących stale obowiązki służbowe w Wilnie i we Lwowie dodatek wyrównawczy, a to: dla Wilna w wysokości 20%, dla Lwowa w wysokości 5% dodatku drożyźnianego.

Ministerstwo Skarbu podaje powyższe do wiadomości, prosząc o bezzwłoczne zarządzenie wypłaty uzupełnienia poborów dla dotyczących funkcjonarjuszów państwowych, mających swą siedzibę służbową w miejscowościach, zaliczonych dotychczas do trzeciej, względnie drugiej klasy dodatku drożyźnianego, do wysokości poborów, należnych funkcjonarjuszom w miejscowościach drugiej, względnie pierwszej klasy dodatku drożyźnianego za czas od 1-go października r. b., jak również o zarządzenie wypłaty uzupełnienia dodatku wyrównawczego dla funkcjonarjuszów w Warszawie za czas od 1-go października r. b.".

Wydatki, spowodowane powyższemi wypłatami, księgować należy na „dodatki drożyźniane" w budżecie właściwego resortu.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dn. 19 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 498

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego i Zarządu Stadnin Państwowych

w przedmiocie

sposobu korespondowania z polskiemi placówkami zagranicznemi.

Stosownie do zarządzenia P. Prezydenta Ministrów, zawartego w okólniku № 57, zwracam uwagę Panów, że wszelkie pisma o charakterze poufnym lub tajnym, adresowane do polskich placówek zagranicznych, winny być kierowane do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które prześle je według adresu przy pomocy poczty kurjerskiej.

Użycie do korespondencji z polskiemi placówkami zagranicznemi zwykłej drogi pocztowej dopuszczalne jest tylko wówczas, gdy treść pisma nie jest poufną lub tajną.

Za ścisłe przestrzeganie przez podwładnych Panom urzędników postanowienia, zawartego w niniejszym okólniku, czynię Panów osobiście odpowiedzialnymi.

Warszawa, dnia 23 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 499

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

zaliczenia dodatku za kierownictwo do dochodu funkcjonarjuszów państwowych, podlegającego opodatkowaniu.

Ministerstwo Skarbu w okólniku z d. 21 września 1922 r. № D. P. 645/V, skierowanym do wszystkich Izb Skarbowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego, wyjaśniło, że uposażenie służbowe, wypłacane funkcjonarjuszom państwowym w postaci dodatku za kierownictwo, jako nieprzeznaczone na wynagrodzenie kosztów, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, stanowi dochód podlegający podatkowi wedle przepisów działu II ustawy z dn. 4.IV 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 29 poz. 232) oraz par. 20 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 22.IV 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 35 poz. 301).

W powołaniu się na okólnik №. 443, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym M. R. i D. P. № 11 z 1922 r., podaję o tem do wiadomości i polecam Panom ścisłe stosowanie powyższych postanowień oraz proszę o poddanie szczegółowej rewizji wydanych dotąd w tej mierze zarządzeń.

Warszawa, dn. 25 października 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

Sprostowanie.

1. W № 12 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych poz. 2, w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 1922 r. o dodatkach za kierownictwo dla cywilnych urzędników państwowych na str. 250 w § 1 punkt B, wiersz drugi, zamiast: „a zaliczeni" winno być: „a zaliczone".

2. W № 13 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych poz. 12, w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie zbycia lub zamiany nieruchomych majątków, które przeszły lub przejdą na rzecz Państwa w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych w wykonaniu traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. na str. 336 w art. I-ym, w wierszu 5 zamiast:
„Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego", winno być: „Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego".

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

№ 19206

Cena 700 mk.